

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка та стратегія розвитку підприємства»
(назва магістерської програми)

на тему: **«ФАКТОРИ ТА РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ФОНДОВІДАЧІ
ПІДПРИЄМСТВА (на прикладі ПАТ «Аграрний фонд»)»**
(назва теми)

Виконавець:

студентка центру заочної форми навчання
Прокоф'єва Олександра Сергіївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Кошельок Галина Володимирівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Підвищення ефективності використання основних засобів підприємств є одним з основних проблем у період переходу до ринкових відносин. Від вирішення цього питання залежить фінансовий стан підприємства, конкурентоспроможність його продукції на ринку.

Ринкова система управління потребує вирішення завдань прискорення економічного розвитку, що потребує найбільш повної реалізації наявних резервів. Наважливым з них є створення виробничого потенціалу. Таким чином покращення використання основних виробничих засобів є найбільш великим резервом прискорення соціально-економічного розвитку країни. Актуальність цього резерву визначається не тільки його масштабами. Віддача основних засобів, як показує дослідження економічних взаємозв'язків і закономірностей у промисловості, виступає базою, начальним і першорядним фактором головних показників: продуктивності праці, обсягу продукції, прибутку. Фондовіддача є інтенсивним фактором підвищення рівня якісних і кількісних показників господарської діяльності соціально-економічного розвитку промисловості. Все це обумовлює актуальність теми дослідження.

Мета дослідження – визначення факторів і резервів підвищення фондовіддачі основних виробничих засобів на підприємстві ПАТ «Аграрний фонд». Це і обумовило виконання таких **завдань**:

- визначити суть основних засобів і показати їх роль в підвищенні ефективності їх використання;
- дослідити показники стану та ефективності використання основних засобів підприємства;
- провести аналіз стану ринку борошномельної промисловості країни та основних показників фінансово-господарської діяльності ПАТ «Аграрний фонд»;
- проаналізувати динаміку, склад, структуру та ефективність основних засобів підприємства;
- провести факторний аналіз фондовіддачі підприємства;
- визначити резерви підвищення фондовіддачі основних засобів підприємства;
- розробити заходи щодо підвищення фондовіддачі основних засобів підприємства.

Об'єктом дослідження є – процес визначення факторів і резервів підвищення фондовіддачі основних засобів підприємства ПАТ «Аграрний фонд».

Предметом дослідження є – теоретичні та практичні аспекти підвищення фондовіддачі основних виробничих засобів ПАТ «Аграрний фонд».

Методи дослідження. У процесі дослідження використовувалися такі методи: монографічний (вивчення вітчизняного та світового досвіду

визначення категорії «основні засоби», «ефективність використання основних засобів»), абстрактно-логічний (теоретичні узагальнення і формування висновків), системного аналізу (аналіз економічного стану досліджуваного товариства), економіко-статистичний з використанням ЕОМ (при моделюванні ефективності використання основних засобів), SWOT-аналізу (при оцінці економічного стану та визначенні стратегічних напрямків розвитку підприємства) та інші.

Інформаційною базою дослідження для написання даної кваліфікаційної роботи магістра стала статистична, фінансова та оперативна звітність ПАТ «Аграрний фонд» за 2016-2018 рр., а також наукова вітчизняна література з досліджуваної проблеми; законодавчі та нормативно-правові акти України з питань оцінки ефективності використання основних засобів на підприємстві; наукові статті, опубліковані у вітчизняних і зарубіжних періодичних виданнях.

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (61 найменування). Загальний обсяг кваліфікаційної роботи становить 88 сторінки комп'ютерного тексту, містить 24 таблиці та 9 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні аспекти фондівдачі основних засобів підприємства» розглянуто економічна сутність основних засобів і їх класифікація, система показників, що характеризують ефективність використання основних засобів, фактори, що впливають на фондівдачу підприємства та методи її вимірювання.

У другому розділі «Сучасний стан борошномельної промисловості країни та аналіз фондівдачі на ПАТ «Аграрний фонд» проаналізовано стан борошномельної промисловості України, динаміка, склад, структура та ефективності використання основних засобів підприємства, проведений факторний аналіз фондівдачі основних засобів підприємства.

У третьому розділі «Підвищення фондівдачі основних засобів підприємства» запропоновано заходи щодо підвищення фондівдачі товариства. Такими заходами стали: передача комплексного технічного обслуговування (КТО) автопарку підприємства на аутсорсинг; придбання млиного комплексу.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. У категоріальному апараті економічної літератури визначення основних засобів є найбільш дискусійним і неоднозначним. Про це свідчать протилежні тлумачення поняття «основних засобів» різними авторами в економічній літературі. Дослідження сутності основних засобів з урахуванням історичного аспекту розвитку проблеми довели, що основні засоби – це матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання в процесі виробництва або поставки товарів, надання послуг,

здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних або соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання більше одного року. Також основні засоби є важливою і невід'ємною складовою процесу виробництва. Зокрема, через собівартість амортизаційні відрахування включаються в ціну продукції та повертаються на підприємство в складі виручки, з якої формують амортизаційні кошти цільового призначення для відтворення основних засобів.

2. Основним показником підвищення ефективності використання основних засобів є фондівддача. Фондовіддача традиційно розглядається як відношення вартості виробленої продукції до середньорічної вартості основних виробничих засобів, тобто показує, скільки припадає виробленої продукції на одиницю основних виробничих засобів. Існує три способи визначення ефективності використання основних виробничих фондів підприємства, тобто три способи розрахунку показника фондівддачі.

3. На зміну фондівддачі впливає багато факторів і всі вони різноманітні, розглянемо деякі з них. В процесі аналізу цих показників необхідно вивчити їх динаміку, провести порівняльний аналіз за різними напрямками і визначити фактори, які на них впливають, виявити та кількісно виміряти зміни фондівддачі, розрахувати резерви її зростання.

4. Об'єктом дослідження є господарська діяльність ПАТ «Аграрний фонд», який відноситься до борошномельної промисловості, що характеризується високим ступенем конкуренції як на зовнішньому, так і на внутрішньому ринку. Борошномельна промисловість в Україні представлена більше ніж 600 виробниками. Головною відмінністю підприємств борошна є матеріалоемність їх виробництва. ПАТ «Аграрний фонд» є провідним оператором аграрного сектору України, займає 20 % внутрішнього ринку продовольчого зерна, частка товариства на ринку борошна України складає 13 %. При цьому товариство не має власних потужностей.

5. Аналіз складу, структурних змін основних засобів за період 2016-2018 рр., показав, що на підприємстві ПАТ «Аграрний фонд» основні засоби мають позитивну тенденцію, збільшилась вартість всіх груп основних засобів підприємства. Розглядаючи структуру основних засобів за три останні роки можна зазначити, що усі основні засоби відносяться до активної групи, а найбільшу питому вагу займають транспортні засоби. Ступень зносу по підприємству значно нижче, ніж в Україні. Тому що товариству постійно оновлює свій парк транспортних засобів.

6. За допомогою факторного аналізу та використовуючи мультиплікативні моделі з'ясували, що на обсяг виробленої продукції впливають фондоозброєність і фондівддача основних засобів. Дезагредована факторна модель фондівддачі основних засобів надала можливість з'ясувати позитивні та негативні фактори, що на неї впливають.

Результати проведеного аналізу надали можливість запропонувати заходи щодо підвищення фондівддачі товариства. Такими заходами стали:

передача комплексного технічного обслуговування (КТО) автопарку підприємства на аутсорсинг; придбання млиного комплексу.

АНОТАЦІЯ

Прокоф'єва О. С. «Фактори та резерви підвищення фондовіддачі підприємства (на прикладі ПАТ «Аграрний фонд»)»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(шифр та назва спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування «Економіка та стратегія розвитку підприємства».

(назва магістерської програм)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2019

У роботі розглядаються теоретичні аспекти економічної сутності основних засобів і їх класифікація, система показників, що характеризують ефективність використання основних засобів, фактори, що впливають на фондовіддачу підприємства та методи її вимірювання.

Проаналізовано стан борошномельної промисловості України, динаміка, склад, структура та ефективності використання основних засобів підприємства, проведений факторний аналіз фондовіддачі основних засобів підприємства.

Запропоновано заходи щодо підвищення фондовіддачі товариства. Такими заходами стали: передача комплексного технічного обслуговування (КТО) автопарку підприємства на аутсорсинг; придбання млиного комплексу.

Ключові слова: борошно, основні засоби, фондовіддача, фондорентабельність, фактори, метод ланцюгових підстановок, ізольованого впливу факторів.

ANNOTATION

Prokofieva O. S. “Factors and reserves of increase of financial return of the enterprise (on the example of PJSC “Agrarian Fund”)”

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty «Development, trade and exchange activities » under the master's program

(code and name of the specialty)

«Economics and strategy of enterprise development».

(title of master program)

Odessa National Economics University. – Odessa, 2019.

The theoretical aspects of the economic essence of fixed assets and their classification, the system of indicators characterizing the efficiency of the use of fixed assets, the factors affecting the financial return of the enterprise and methods of its measurement are considered in the work.

The state of flour-milling industry of Ukraine, the dynamics, composition, structure and efficiency of the use of fixed assets of the enterprise are analyzed, the factor analysis of the stock returns of fixed assets of the enterprise is conducted.

Measures to increase the company's financial return are proposed. Such measures were: outsourcing of integrated fleet maintenance; purchase of a mill complex.

Keywords: flour, fixed assets, return on assets, profitability, factors, method of chain substitutions, isolated influence of factors.